



# Pedagogisch beleid

**Delta-voorschool Oosterhout**

Juni 2021

Inleiding

Dit document beschrijft de algemene uitgangspunten t.a.v. het pedagogisch handelen binnen de voorscholen van Stichting Delta-voorschool. Deze punten zijn terug te zien in het dagelijkse handelen van de pedagogisch professionals.

De voorscholen van Delta-onderwijs bieden een stimulerende omgeving waar de kinderen zich prettig voelen, vertrouwen hebben in hun mogelijkheden en voor zichzelf opkomen. Mede hierdoor kunnen zij respect ontwikkelen voor zichzelf en anderen, positief in de maatschappij staan, zelfstandig en sociaalvaardig worden. Om dit te bereiken werken uitsluitend gediplomeerde pedagogisch professionals op de groepen. De professionals is bewust bezig met de aan haar toebedeelde verantwoordelijkheid en neemt deze taak met veel deskundigheid en passie op zich.

## Missie

Kinderen en professionals begeleiden in hun ontwikkeling tot **gelukkige, zelfstandige en kritische wereldburgers**, die **ruimdenkend** en **respectvol** in **verbinding** staan met anderen en zo bijdragen aan een **duurzame samenleving**.

## Onze waarden

We willen een waarden gedreven organisatie zijn. Dat wil zeggen dat we onze waarden, **eigenheid, vertrouwen, ontwikkeling en verbinding**, willen terugzien in alles wat we doen en wat anderen op onze voorscholen ervaren, qua uitstraling, communicatie, houding en gedrag.

## Cultuur

We werken toe naar een **professionele cultuur**, waarin we er een gewoonte van maken om elkaar vanuit de aanwezige **kwaliteiten** te versterken.

## Onze visie

### Bevlogen onderwijs voor de wereld van morgen

Wij geloven erin dat alle kinderen het recht hebben om hun eigen talenten en persoonlijkheid te ontwikkelen en volwaardig te participeren in een verbonden en dynamische wereld. We blijven voortbouwen op een stevige basis met meetbare kennis en kunde, maar we streven ook naar een merkbare ontwikkeling in zelfbewustzijn, zelfredzaamheid, zorg voor de ander en de omgeving en samen leren en ontdekken.

## Kwaliteit

In onze voorscholen gaan we voor een **kwalitatief sterke** en **fijne PeuterTijd** voor kinderen en professionals. Om samen te weten welk handelen we van elkaar mogen verwachten, is een kwaliteitskaart ontwikkeld: Zo doen wij dat! – PeuterTijd. Per indicator is in verschillende items geformuleerd welk **handelen** we van elkaar mogen verwachten. De manier waarop dit er in de praktijk uit kan zien bespreken en verkennen we steeds met elkaar.

## Pedagogisch handelen volgens de vier pedagogische doelen

De kwaliteitseisen in de wet kinderopvang zijn gebaseerd op de vier pedagogische basisdoelen van professor J.M.A. Riksen-Walraven:

1. Het bieden van een veilige basis;
2. Stimuleren van persoonlijke competentie;
3. Bevorderen van sociale competentie;
4. Overdragen van normen en waarden.

### **Het bieden van een veilige basis**

Delta-voorschool draagt zorg voor een omgeving waarbij de sociale en emotionele veiligheid wordt gewaarborgd. Hierbij is de vertrouwensband tussen de pedagogisch professional en het kind van grote waarde. Met het aanbod streven we naar een huiselijke en herkenbare omgeving met vaste rituelen en activiteiten. Door het ervaren van veiligheid is het kind in staat om zich te ontwikkelen.

### **Stimuleren van persoonlijke competentie**

Ieder kind heeft zijn eigen unieke kwaliteiten, talenten en behoeften. We geloven dat elk kind van nature nieuwsgierig is en kan en wil ontwikkelen/ leren. Om deze ontwikkeling te stimuleren is -naast de kennis en kunde van de pedagogisch professionals- een met zorg ingerichte, uitdagende omgeving voorwaarde.

### **Bevorderen sociale competentie**

We geloven dat iedereen erbij hoort en van waarde is. In relatie met anderen leer je jezelf kennen. Door ervaringen op te doen met andere kinderen en volwassenen maken we het mogelijk om op sociaal vlak te groeien. In interactie met elkaar ontdekken we de wereld. Samen spelen, elkaar helpen, mee opruimen, (speciale) activiteiten en ontdekken staan centraal in de groepen.

### **Overdragen van normen en waarden**

Het leren en ontdekken van normen en waarden zijn nodig om mee te kunnen doen in onze samenleving. In de dagelijkse praktijk op de groep mogen kinderen op een natuurlijke manier de normen en waarden van onze samenleving ontdekken en zich eigen maken. De pedagogisch professional is hierbij voorbeeld, zowel in taal als in handelen.

We accepteren geen enkele vorm van agressie en verwachten dit ook van de volwassenen die betrokken zijn bij de opvoeding van het kind.

### **Doorgaande lijn voorschool – basisschool**

Ouders krijgen bij hun welkomspakket van de voorschool het formulier 'toestemmingsformulier gegevensoverdracht Delta-voorschool – basisschool'. In de overdracht naar de basisschool worden de naam en de geboortedatum van het kind doorgegeven zodat iedereen weet over welk kind het gaat. Adresgegevens worden door ouders zelf doorgegeven d.m.v. het aanmeldformulier voor de basisschool. De laatste Kijk registratie wordt besproken met de basisschool en de ondersteuningsbehoeften m.b.t. de sociaal emotionele of cognitieve ontwikkeling. Medische gegevens dienen ouders zelf door te geven aan de basisschool.

## Wennen

Een wenperiode is bedoeld om elkaar te leren kennen. Wennen vereist zorgvuldigheid, omdat dit de basis legt voor het verdere verloop van de voorschoolse periode. Voordat het kind de eerste dag op de voorschool komt, bestaat de mogelijkheid om het kind te laten wennen. We kijken samen goed naar de behoefte van het kind en ouder(s)/ verzorger(s) en maken hierover afspraken bij de kennismaking. De ouders en het kind krijgen de mogelijkheid om op hun eigen manier te wennen aan de nieuwe situatie.

Iedereen heeft een wenperiode nodig. De duur is afhankelijk van de behoeften van het kind. De pedagogisch professional is steeds alert op signalen van welbevinden en kijkt wat nodig is om ervoor te zorgen dat het kind zich fijn en veilig te voelt op de groep. Als dit na een lange periode nog niet het geval is, dan wordt er samen met de ouder en de pedagogisch professional naar een passende oplossing gezocht.

## Samen met ouders

De betrokkenheid en participatie van ouders vinden we van groot belang. We zien ouders als specialist van hun kind. In samenwerking zorgen we voor een optimale groei van iedere peuter. Aan welke activiteiten kun je denken?

- Ieder thema delen we met ouders tips over hoe zij thuis met hun kind ontwikkelingsgerichte activiteiten kunnen doen. Dit doen wij op de St. Jan door middel van berichten op Social Schools. We maken hierbij ook gebruik van digitale links van liedjes, filmpjes of digitale prentenboeken die ouders thuis met hun kind kunnen bekijken/lezen;
- We hangen woordkaarten van het thema in de groep (in de sprekende woordmuur), zodat ouders kunnen zien welke woorden die periode centraal staan;
- We verspreiden nieuwsbrieven met informatie;
- We gebruiken de overdrachtmomenten om met ouders in gesprek te gaan over hun kind en hen te informeren over zijn of haar ontwikkeling;
- De mentor heeft regelmatig een ontwikkelgesprek met ouders van VVE-peuters waarin ook het welbevinden besproken wordt. Opvallende zaken en afspraken worden genoteerd;
- We delen onze observaties met ouders in een gesprek als een kind 3 en 4 jaar is. Het 4-jarigen gesprek is tevens een doorstroomgesprek. Bij dit gesprek is naast de pedagogisch professional en de ouders ook de leerkracht van de basisschool aanwezig.

### Haal- en brengmomenten

Tijdens de haal- en brengmomenten wisselen pedagogisch professional en ouder informatie uit over praktische zaken (zoals activiteiten of het samenspelen), maar ook over de thuis- en groepssituatie. Door zowel ouder als pedagogisch professional wordt belang gehecht aan uitwisseling van informatie inzake;

- Hoe het kind zich ontwikkelt,
- Het sociaal gedrag van het kind,
- Bijzondere voorvallen op de voorschool of thuis,
- Afstemming in handelen.

Ouder en pedagogisch professional zijn afhankelijk van de informatie die zij van elkaar krijgen. De pedagogisch professional draagt er dan ook zorg voor dat de overdracht tussen ouder en pedagogisch professional op gang komt en gehandhaafd blijft. Tussen pedagogisch professionals onderling vindt bij

wisseling van personeel altijd een overdracht plaats, waardoor er een goede informatie-uitwisseling betreffende het individuele kind is. Een ouder krijgt ruimte om vragen te stellen en met opmerkingen te komen.

Tijdens oudergesprekken (de vaste gesprekken of er wordt een extra gesprek ingepland) worden eventuele bijzonderheden of problemen bij de ontwikkeling besproken. Komt er tijdens zo'n gesprek uit dat hulp gewenst is dan worden ouders doorverwezen naar de juiste instantie. Ze krijgen bijvoorbeeld het nummer van de lokale logopedist, fysiotherapeut of het advies om naar het consultatiebureau te bellen.

## Organisatie

### Ratio pedagogisch professional - kind

Alle voorscholen van Delta-voorschool zijn gehuisvest bij een basisschool. Op de betreffende basisschool is er maximaal 1 voorschool groep. In de voorschool groep worden kinderen opgevangen in de leeftijd van 2,5 tot 4 jaar. Een groep kan bestaan uit maximaal 8 kinderen waarop 1 pedagogisch professional werkzaam is of uit maximaal 16 kinderen waarop 2 pedagogisch professionals zijn.

### Opvang op vaste dagdelen

Kinderen bezoeken de voorscholen op twee vaste dagdelen in de week. De samenstelling van groepen wijzigt in het algemeen alleen als kinderen doorstromen naar een middaggroep of basisschool en er daardoor ruimte komt voor nieuwe peuters. Dit zorgt voor stabiliteit in de groep, waardoor kinderen zich vertrouwd kunnen voelen met hun leeftijdsgenoten.

### Dagritme

Een dagdeel op de voorschool heeft een vast ritme en vaste routines.

Het dagritme op de voorschool van de St. Jan is als volgt:

8:20 Inloop

8:30 Kinderen welkom heten, dagritme bespreken en boek voorlezen/taal activiteit

9:00 Werken op de pleinen (eerst een 'verplicht' werkje daarna zelf iets kiezen)

10:00 Muziek (liedjes zingen en/of muziek maken met instrumenten)

10:15 Fruit eten (In de aula of buiten samen met stamgroep 1-2-3)

10:30 Buiten spelen

11:30 Kring activiteit (taal- of rekenactiviteit)

12:00 Boterhammen eten

12:30 Naar huis

## Voor- en vroegschoolse educatie (VVE)

Een optimale start voor elk kind als voorbereiding op de basisschool, daar draait het om bij Vroeg- en Voorschoolse Educatie (VVE). Écht kijken naar een kind, inspelen op wat je ziet en juist dat doen waardoor kinderen hun grens opzoeken. Zo komt een kind in ontwikkeling en dat is wat wij willen. Goede samenwerking tussen voorschool en basisschool is daarbij van groot belang, omdat we zo een ononderbroken ontwikkelingslijn voor kinderen kunnen realiseren.

### Visie en werkwijze

Kinderen leren door te spelen We bieden kinderen ruimte om ontdekkingen te doen en stimuleren hen hierin. We bieden materialen aan die de fantasie prikkelen. We bieden activiteiten aan die passen bij

de belevingswereld van een kind. We werken met thema's die kinderen herkennen en kunnen spelen. Uitjes rondom het thema doen we aan het begin van een thema. We zijn flexibel in onze planning, zodat ons aanbod past bij wat er leeft bij de kinderen en bij wat zij nodig hebben. Kinderen groeien door hun grenzen op te zoeken. We stimuleren kinderen zoveel mogelijk zelf te doen. We geven kinderen taakjes die hen uitdagen. We stimuleren kinderen nieuwe dingen te proberen en door te zetten als iets niet gelijk lukt. We dagen kinderen uit zelf oplossingen te bedenken. We stimuleren kinderen plannen te maken: Wat ga je doen? Wat heb je nodig? En geven hier feedback op. Kinderen komen tot ontwikkeling als ze zich veilig voelen.

We verwelkomen elk kind persoonlijk.

We praten op ooghoogte en maken oogcontact met een kind.

We geven elk kind persoonlijke aandacht.

We reageren op initiatieven van kinderen.

We werken met een vast dagritme.

We gebruiken dagritme kaarten wanneer dit voor kinderen wenselijk is.

We geven positieve feedback op het proces, niet op het resultaat.

We spreken uit wat we verwachten van een kind en vermijden negatief aanspreken: Binnen lopen we, in plaats van: je mag niet rennen binnen.

### Voorwaarden

Welbevinden en betrokkenheid vormen de basis voor ons aanbod voor alle kinderen. Specifiek voor de voorschoolse educatie werken we systematisch en op samenhangende wijze aan verschillende ontwikkelingsgebieden.

- taal: waaronder het vergroten van de woordenschat.
- beginnende rekenvaardigheid: tellen, meten en de oriëntatie in ruimte en tijd.
- motoriek: aandacht voor het ontwikkelen van grote en fijne motoriek.
- sociaal-emotioneel: stimuleren zelfstandigheid, zelfvertrouwen en samen spelen en werken.

Wanneer een kind in aanmerking komt voor VVE dan bezoeken zij de voorschool op 4 vaste dagdelen, voor minstens 16 uur in de week.

### Aanbod

Alle voorscholen sluiten met hun aanbod aan op de ontwikkelingslijn van de basisschool. Er wordt gebruik gemaakt van diverse methoden voor VVE. Op de locaties waar we niet volgens een erkende VVE-methode werken, borgen we een beredeneerd aanbod middels een vaste werkwijze per periode:

- Stap 1 - jaarplanning
- Stap 2 – Individuele kinderen en groepen kinderen in kaart
- Stap 3 – Doelen voor periode formuleren
- Stap 4 – inrichten rijke omgeving/ plannen activiteiten
- Stap 5 – Aanpak specifieke kinderen
- Stap 6 – Weekplanning
- Stap 7 – Ouders betrekken/ informeren
- Stap 8 – evalueren

Hierbij is constante aandacht voor de kwaliteit: van de pedagogisch professionals, het programma, de leeromgeving, de effectief benutte tijd en de zorg voor de kinderen.

Op de St. Jan wordt er gewerkt aan de hand van peuterplein. Deze methode i.c.m. de doelen van het SLO worden samen gebundeld binnen 1 thema (dit kan dus een thema zijn die niet van Peuterplein is). Er wordt per thema door de pedagogisch professional gekeken welk thema van peuterplein past binnen het gekozen schoolthema en hoe deze dan ingezet kan worden.

Tijdens het thema wordt op de themaplanning bijgehouden hoe de ontwikkeling van de kinderen is. Aan het einde van ieder thema worden opvallende gegevens geregistreerd in KIJK onder observaties.

### Kwalitatief VVE-aanbod

Delta-voorschool draagt actief zorg voor een kwalitatief VVE-aanbod. Dit wordt gedaan door samen structureel te werken aan de VVE- richtlijnen aan de hand van de volgende criteria:

- Pedagogisch professionals worden ondersteund en begeleid door een pedagogisch coach;
- De pedagogisch professionals welke VVE aanbod verzorgen zijn opgeleid en worden structureel begeleid door eerder vernoemde coach;
- De VVE-programma's met de daarbij behorende thema's worden uitgevoerd, zoals de VVE-methode dat voorhoudt;
- Op voorscholen welke niet met een erkende VVE-methode werken, wordt het beschreven beredeneerd aanbod per periode doorgenomen (en eventueel aangescherpt) met de pedagogisch coach. Doel is met name continue afstemming op de behoeften en ontwikkelfase van de verschillende kinderen in de groep;
- De voorschool gebruikt een observatie instrument om ontwikkelingen van doelgroepkinderen vast te leggen. De informatie uit deze observatie wordt gebruikt om te signaleren en om passend vervolgaanbod te plannen;
- Het structureel en actief betrekken van ouders bij de thema's in de groep en de ontwikkeling van hun kind.
- Ieder jaar brengen professionals hun eigen ontwikkeling in beeld vanuit de kwaliteitskaart *PeuterTijd met Kwaliteit*. Aan de hand van de ontwikkelbehoeften en wensen wat betreft kwaliteitsverbetering wordt een scholingsplan gemaakt.

### Ieder kind een mentor

Ieder kind dat een voorschool van Delta-onderwijs bezoekt, heeft een mentor. Dit is een pedagogisch professional die werkt op de groep van het kind. Zij is het vaste aanspreekpunt voor ouder(s)/ opvoeder(s) en houdt hen op de hoogte van de ontwikkeling van het kind. Ouders worden bij de start van de peuter op de voorschool op de hoogte gebracht wie de mentor is. Omdat het belangrijk is dat er een goede band ontstaat tussen de mentor, de ouder(s)/ verzorger(s) en het kind beperken we de wisseling van mentoren tot een minimum.

Op de St. Jan is er maar 1 pedagogisch professional. Zij is dus automatisch ook de mentor van alle kinderen. Binnen een schooljaar zijn er 3 momenten waar oudergesprekken gepland zijn. Dit staat in de schoolkalender van de St.Jan. Deze gesprekken zijn op dezelfde momenten als de andere groepen van de basisschool. Daarnaast is er bij het brengen en ophalen altijd de mogelijkheid om een extra gesprek in te plannen mocht hiervoor de behoefte zijn vanuit ouder of pedagogisch professional.

### Doorgaande leer- en ontwikkellijn

Van ieder kind wordt een registratie bijgehouden, waar algemene en individuele belevingen en voortgangen van het kind worden beschreven. Deze informatie wordt op bepaalde momenten met ouders gedeeld. Ouders krijgen op deze manier informatie over het gedrag en welbevinden van het kind en over zijn/ haar persoonlijke ontwikkeling. Dit gebeurt op een systematische en objectieve wijze op het gebied van spraak/taal, sociale competentie, persoonlijke competentie en motoriek.

## Ontwikkeling, begeleiding en ondersteuning

De pedagogisch professionals observeren dagelijks en registreren de zaken die hen opvallen.

Aan de hand van deze registratie zijn pedagogisch professionals in staat om het gedrag en het welbevinden van het kind op een goede en objectieve wijze te observeren, signaleren en te registreren. Deze registratie geeft minimaal inzicht in de ontwikkeling van de kinderen op het gebied van motoriek, spraak/taal en sociale competentie in relatie tot leeftijdsgenoten.

Als uit de registratie een signaal komt op één van de ontwikkelingsgebieden, zal de pedagogisch professional dit signaal -in nauw overleg met de intern begeleider van de school- nader analyseren door gerichtere observaties. Ouders worden direct geïnformeerd en er wordt een gesprek gepland (eventueel in het bijzijn van de intern begeleider), waarin de observatie wordt besproken en samen wordt verkend of/ welke stappen gewenst zijn en wie deze gaat ondernemen. De afspraken worden beschreven in het dossier van het kind. Indien er vervolg stappen genomen worden, wordt er direct een volgend gesprek gepland.

Voorscholen bieden aan alle kinderen de ondersteuning die het kind nodig heeft. Indien wenselijk kunnen externe deskundigen worden ingeschakeld. We werken hiervoor nauw samen met zorgpartners in de Sociale Wijkteams, Jeugdgezondheidszorg (GGD), JOKI-C, Kentalis, Auris, Libra, logopedist, fysiotherapeut ed. We verwijzen ouders door naar deze zorgpartners als ondersteuning nodig is. Het uitgangspunt hierbij is dat pedagogisch professionals alles doen in overleg met ouders.

In onze voorscholen zijn we gericht op afstemming. Steeds zijn we op zoek naar de juiste afstemming van ons aanbod op dit kind, waarbij we ons steeds afvragen: **'Wat vraagt dit kind van mij?'**

Bij het onderzoeken van de ondersteuningsbehoeften maken we een directe koppeling tussen de mogelijkheden van het kind en het handelen van de pedagogisch professional en mogelijke andere ondersteuners. De functie van diagnostiek ligt op het breder analyseren van zowel de mogelijkheden van het kind als de context waarin het opdoen van ervaringsdoelen plaatsvindt. Zo wordt de invloed van de omgeving, op school en thuis meegenomen. In de analyse van deze gebieden en wordt gekeken naar belemmerende factoren, maar vooral naar de mogelijkheden van het kind en de omgeving. Omdat in de mogelijkheden kansen liggen om de ontwikkeling van het kind te stimuleren en om zo optimaal mogelijk af te stemmen op behoeften. We gaan daarbij steeds uit van wat het kind wél kan.

Dagelijks observeren de pedagogisch professionals de ontwikkeling van het kind zodat duidelijk wordt aan welk aspect meer aandacht besteed moet worden. Het kan zijn dat er zich zaken voor kunnen doen die opvallen en die meer ondersteuning en/of begeleiding vragen. Het is van belang dat vroegtijdig ontwikkelingsachterstanden of problemen worden gesignaleerd. Om aan alle ontwikkelingsgebieden recht te doen maken wij gebruik van 'KlJK 0 - 4', een observatie- en registratiesysteem wat we na invulling met ouders bespreken.

## Het bieden van extra ondersteuning

Als de ontwikkeling van een kind niet verloopt zoals we zouden verwachten op grond van handelingsgerichte observaties, intern overleg, intervisie met collega's, en evalueren gestelde doelen gaan we in de ondersteuningsprocedure over naar een volgend niveau. Het volgend niveau bestaat uit overleg met alle betrokkenen; pedagogisch professional, intern ondersteuner en ouders. Eventueel kan er ondersteuning gevraagd worden van onderwijsondersteuners die binnen de Delta stichting werken. Indien nodig schakelen we externen (buiten de stichting) ondersteuners in. We kijken hierbij gezamenlijk naar de ondersteuningsbehoeften van het kind.

## Activiteiten

Spelactiviteiten vormen het hart van de activiteiten met jonge kinderen. Niet alleen omdat jonge kinderen niets liever doen, maar ook omdat spelactiviteiten de beste kansen geven op leer- en ontwikkelprocessen. Alles is te leren in goede spelactiviteiten. Peuters leren om te experimenteren, te onderzoeken, te maken, te ervaren wat het is om samen te zijn, te praten en te denken met elkaar. In



spel ontwikkelen jonge kinderen zich optimaal. Ze vinden wegen om zich steeds beter uit te drukken, zich dingen voor te stellen en te verbeelden, zich aan regels te houden. Wanneer kinderen hun spelvaardigheid goed ontwikkelen worden ze sociaal en emotioneel bekwaam, gebruiken ze meer taal en ontwikkelen ze hun creativiteit.

Als het spel plaats vindt buiten de groep (zoals buiten of in een andere ruimte), zorgt de pedagogisch professional voor gepaste nabijheid en een veilige en vertrouwde begeleiding. De pedagogisch professional heeft ook buiten de groep dan ook alle aandacht voor de kinderen van haar groep.

Het aanbieden van activiteiten buiten de groep kan verschillende bedoelingen hebben;

- het kind kan ervaren dat het leuk is om samen iets te doen met oudere schoolkinderen;
- het kind kan zich bezighouden met activiteiten waar het uit zichzelf soms niet toe komt en die stimulerend zijn voor de ontwikkeling;
- met anderen iets doen, nodigt uit tot mee- of nadoen;
- het kind leert spelenderwijs omgangsvormen en sociaal gedrag;
- het kind maakt kennis met het 'grotere' schoolgebouw.

Wanneer een uitstapje buiten de school wordt gemaakt, worden kinderen en ouders hier vooraf van op de hoogte gebracht. De pedagogisch professionals zullen vooraf inschatten (op basis van de aard van de activiteit) hoeveel begeleiding meegaat.

Steeds wordt gezocht naar een aanbod wat voor kinderen interessant en uitdagend is. Kringactiviteiten met alle peuters worden tot een minimum beperkt en worden met name gebruikt voor korte, sociale momenten (als samen zingen of vieren).

### VVE op de St. Jan

Omdat de wereld om ons heen niet bestaat uit losse vakken, wordt voor zowel de aller jongsten (voorschool) als de oudsten (schoolverlaters) gewerkt vanuit thema's. Op de St. Jan wordt gebruik gemaakt van de VVE methode Peuterplein. Waar mogelijk worden de thema's vanuit Peuterplein gekoppeld aan het thema wat schoolbreed centraal staan.

We weten dat het voor jonge kinderen heel belangrijk is om in een veilige en boeiende omgeving uitgedaagd te worden om tot spel te komen. Er is bij het inrichten van de verschillende (thematische)pleinen aandacht voor de verschillende kernactiviteiten en de bijbehorende ervaringsdoelen voor taal, reken, motorische- en sociale ontwikkeling. Naast een wisselende inrichting, zijn er ook een aantal vaste afspraken als het gaat over het zo optimaal mogelijk stimuleren van ontwikkeling van het jonge kind.

### Zo doen wij dat!

#### Dagritme

Een vaste, voorspelbare omgeving zorgt voor veiligheid. Elke dag verloopt volgens een vast ritme. In de stamgroep hangen daarom dagritmekaarten. Deze hangen zichtbaar op en worden bij de start van de ochtend samen doorgenomen. De dagritme kaarten zijn in stamgroep OnderBouw2 hetzelfde als bij de voorschool Dit zorgt voor herkenbaarheid en een doorgaande lijn.

#### Gesproken taal

Kinderen worden steeds uitgedaagd om te praten en te luisteren. De Pedagogisch professional zorgt voor (geleide) activiteiten waarbij gesproken taal centraal staat. Verder;

- Kinderen kunnen thematische woorden oefenen op de sprekende woordmuur. Wanneer zij op de knop drukken bij een woordkaart, horen zij de Pedagogisch Professional zeggen wat er op de afbeelding staat.

- Iedere dag worden er enkele liedjes gezongen die steeds terugkomen. Tevens wordt er iedere dag 15 minuten besteed aan muziek. Dit kan zijn het zingen van liedjes maar het kan ook zijn dat er muziek gemaakt wordt met instrumenten.
- Ieder thema wordt een thematafel ingericht. Gedurende het thema wordt deze verder aangevuld met verschillende materialen. De kinderen mogen tijdens de inloop of op speelmomenten ook spelen met de spullen die er staan.
- Elk thema staat een prentenboek centraal. Dit boek staat in de klas onder het nest van Raai de Kraai. Dit boek wordt gedurende het thema meerdere keren op verschillende manieren voorgelezen zodat het boek gaat leven binnen de groep.

### Geschreven taal

Op verschillende manieren komen kinderen in aanraking met geschreven taal. In de stamgroep en op de pleinen zijn letters en woorden te zien.

- Een nieuw thema wordt gestart met een woordveld. Deze hangt gedurende het hele thema in de klas op ooghoogte van de kinderen.
- Woordkaarten: Er hangen woordkaarten passend bij het thema. Wanneer het kan is het een foto (zo écht mogelijk) anders een illustratie.
- Onder afbeeldingen die langere tijd hangen, staan de geschreven woorden mét het bijhorende lidwoord.
- Bij werk van de kinderen schrijft de juf wat er te zien is op het werk.

De Pedagogisch Professional bekijkt steeds wat de Actualiteit is en wat de behoeften is van het kind/de groep. Een voorbeeld hiervan is het in beeld brengen van de woordenschat. Er wordt gestart met het in beeld brengen van wat kinderen al weten over het thema. Aan het einde van dit thema wordt het woordveld aangevuld.

Het volgen van de ontwikkeling van de peuters wordt gedaan door het 2 keer per jaar invullen van KIJK. Tevens worden dagelijkse observaties of bijzonderheden ingevuld in KIJK onder observaties.

### *Vooraf*

Aan het begin van ieder thema/periode worden ouders op de hoogte gebracht van het nieuwe thema en de ervaringsdoelen waar de kinderen aan gaan werken door middel van Social Schools.

### *Tijdens*

Wekelijks komt er een weekupdate vanuit de groep. Hierin staat oa:

- Wat hebben we gedaan?
- Wat hebben we geleerd?
- Welke bijzonderheden waren er deze week (feestjes en vieringen)?
- Foto's met uitleg, zodat ouders hierover in gesprek kunnen met hun kind.
- Tips voor boeken, filmpjes, uitjes en/of liedjes.

Ouders worden gevraagd mee te helpen tijdens activiteiten (wereld in, wereld binnenhalen).

### *Na*

Drie keer per jaar is er een ontwikkelgesprek met ouders en Pedagogisch Professional. Het portfolio van het kind vormt hierin het uitgangspunt van gesprek.

In unit onderbouw zijn medewerkers samen verantwoordelijk voor het inrichten van de pleinen, verzorgen van aanbod en begeleiden van kinderen. Er is een zeer nauwe samenwerking met stamgroep Onderbouw2.

De peuters werken op dezelfde leef-leerpleinen en op dezelfde momenten als de kinderen uit stamgroep OnderBouw2. Hierdoor is spelen naast en met elkaar mogelijk.

De peuters leren op deze manier ook de leerkrachten uit stamgroep OnderBouw2 kennen.

Wanneer een kind eraan toe is, bekijkt de Pedagogisch Professional steeds of het kind al met een enkele kringactiviteit in OnderBouw2 gaat meedoen. Dit wordt steeds verder uitgebouwd. De overgang van voorschool naar basisschool verloopt natuurlijk.

Op het moment dat een kind bijna 4 jaar is, vindt er een overdrachtsgesprek plaats met ouders, Pedagogisch Professional en de leerkrachten van stamgroep OnderBouw1. Hierin ligt de nadruk op de Behoeften die het kind heeft en wat dit van de volwassene vraagt in handelen.

### **Inzet vrijwilligers en stagiaires**

Incidenteel wordt er op scholen ruimte geboden voor een stage- of vrijwilligersplek.

De stagiaire of vrijwilliger is nooit alleen op de groep en zal altijd worden begeleid door de pedagogisch professional zodat deze adequaat kan ingrijpen. Zij worden boventallig ingezet. Wanneer een vrijwilliger of stagiaire start op de groep zal deze zich voorstellen met een 'deurposter' of via het gebruikelijk communicatiemiddel van school, zoals bijvoorbeeld een nieuwsbrief.

De stagiaire of vrijwilliger krijgt begeleiding van een pedagogisch professional en werkt onder diens verantwoordelijkheid.

De stagiaire en de vrijwilliger die op een voorschool gaan werken zijn vooraf aan de werkzaamheden in bezit van een VOG en daarmee geregistreerd in het Personenregister.

### **Locatie gebonden beleid**

In dit plan zijn direct achter de Delta uitgangspunten, de school specifieke uitgangspunten aangegeven.